

Motion till riksdagen 2024/25:2517

av **Sanna Backeskog m.fl. (S)**

Jämlika förutsättningar att studera på högre nivå

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över villkoren för att studera i syfte att skapa bättre och mer jämlika förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Utbildning är grundläggande i ett modernt välfärdssamhälle. Vi behöver utbildning för att kunna ta de jobb som växer fram och vi behöver människor med rätt utbildning för att kunna fylla dem. Svenska företag skriker efter arbetskraft med rätt kompetens. Många anger brist på arbetskraft med rätt kompetens som det största hindret för expansion.

Att fler får tillgång till utbildning är också nödvändigt för att öka jämlikheten. Vi vet att ojämlikhet i löner, boende och hälsa till stor del är avhängigt ojämlikhet i utbildning. Personer med hög utbildning lever längre, rikare och friskare liv än personer med kort utbildning.

Vi vet dock att högre utbildning inte alltid är tillgänglig för alla. Självklart spelar erfarenheter och studievana roll men även rent ekonomiska skillnader har betydelse.

Att studentgruppen studerande föräldrar är särskilt utsatt och att senaste årens prisökningar har gjort situationen värre är något som till exempel Sveriges förenade studentkårer och Sacos studentråd har lyft. Studiemedlen ska verka utjämnande mellan individer och grupper i befolkningen och leda till en ökad social rättvisa. Dessutom ska studiestödet även ha en god effekt på samhällsekonomin över tid. Utifrån det behövs tilläggsbidraget se över. Många vittnar om att särskilt ensamstående föräldrar inte har möjlighet att genom studier skapa en tryggare framtid för sig själv och barnen av den anledningen att tilläggsbidraget är för lågt. Inkomsten som studerande förälder räcker allt för ofta inte till att täcka kostnader för bostad, mat, kläder och fritidsaktiviteter. En

ytterligare försvårande omständighet är att enbart en av barnets föräldrar kan erhålla tilläggsbidraget från CSN. Det gäller även om föräldrarna är separerade och bor på varsin adress och med gemensam vårdnad. Då kan enbart den förälder barnet är skrivet hos få tilläggsbidraget.

Under studietiden får de flesta ekonomiskt studiestöd och lån från CSN och många hyr en studentlägenhet på en studieort. När studierna är färdiga ska man börja söka arbete samtidigt som rätten till studiemedel försvinner. Studiemedlen är inte a-kassegrundande och även för den som hittat ett arbete går det ofta en till två månader innan man får sin första lön. Det är en period när man ska söka en ny bostad, ofta på annan ort än den man studerat på. Det bör ses över om inte denna övergång kan underlättas, till exempel genom att studiemedlet blir a-kassegrundande eller att rätten till studiemedel förlängs över sommaren.

Sanna Backeskog (S)

Kristoffer Lindberg (S)

Linnéa Wickman (S)

Patrik Lundqvist (S)